

Hygienombud – ansvarsfördelning och uppdragsbeskrivning

Syfte

Att tydliggöra hygienombudens roll i den egna verksamheten.

Bakgrund

Hygienarbetet skall vara i fokus i det dagliga omvårdnadsarbetet för att kunna bedriva god och säker vård. All personal skall arbeta enligt basala hygienrutiner för att förhindra smittspridning och förebygga vårdrelaterade infektioner. Det är angeläget att säkerställa att alla medarbetare får såväl introduktion som fortlöpande utbildning och information inom det vårdhygieniska kunskapsområdet. Hälso- och sjukvårdslagen anger att vården ska vara av god kvalitet med en god hygienisk standard. Det förebyggande arbetet innebär bl.a. att säkerställa att vården ska hålla en god hygienisk standard och att vårdgivare, personal, lokaler och utrustning har förutsättningar för att uppfylla det kravet.

Det är av stor vikt att chefer i verksamheter känner till författningar och har lokala rutiner kring hygien samt säkerställer personalens följsamheter till hygienrutiner.

Uppdraget som hygienombud är personbundet och innebär att fungera som Vårdhygiens ombud i arbetet med att förhindra smittspridning och uppkomst av vårdrelaterade infektioner på sin enhet. Avsatt tid för uppdraget ska ges regelbundet.

Ansvarsfördelning

Vårdgivaren ansvarar för att:

- verksamheten uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter
- ha ett ledningssystem för att planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten
- ha rutiner och egenkontroll i form av systematisk uppföljning.

Chef ansvarar för att:

- utse hygienombud. En eller flera personer, gärna tvärprofessionellt, utses till hygienombud på varje enhet. På större enheter bör flera personer utses inom varje yrkesområde. Det är ett personbundet ansvar
- hygienombuden ges tid för att uppfylla sitt uppdrag
- vara uppdaterad på styrdokument inom Vårdhygien
- det finns lokala rutiner
- all personal är uppdaterad på gällande rutiner och riktlinjer
- gällande hygienregler följs av all personal
- bedriva förbättringsarbete för att säkra hygienkvalitet
- årlig egenkontroll i vårdhygienisk standard genomförs
- följsamhetsmätningar för basala hygien -och klädregler genomförs en gång i månaden med tio registreringar.

Hygienombud

Kvalifikationer för att verka som hygienombud:

- att arbeta som vårdpersonal med patientnära kontakter och vårdrelaterat arbete
- behärska god svenska i tal och skrift
- ha intresse för vårdhygieniska frågor
- vara en god förebild i det vårdhygieniska arbetet.

Uppdrag

- Vara enhetens kontaktperson i vårdhygieniska frågor och fungera som en länk mellan arbetsplatsen och Vårdhygien.
- Fördjupa sina kunskaper genom utbildningar/träffar för hygienombud. Förmedla kunskaperna vidare till övriga medarbetare på sin enhet.
- Vara välbekant med Vårdhandboken, SkaS styrdokument rutiner/riktlinjer samt Vårdhygiens hemsida. Vid behov kunna söka information.
- Kontinuerligt uppdatera alla medarbetare om tillämpningen av basala hygien-och klädregler och hygienrutiner. Introducera ny personal om vårdhygieniska rutiner.
- Tillsammans med chef vara delaktig i utveckling av det vårdhygieniska arbetet inom sin enhet.
- Tillsammans med chef planera och delta vid årlig egenkontroll. Utifrån resultatet genomförs nödvändiga förbättringsåtgärder.
- Behjälplig vid följsamhetsmätningar för basala hygien -och klädregler som genomförs en gång i månaden med tio registreringar.
- Tillsammans med chef tillse att dokumentmall för daglig kontroll finns tex, för disk-och spoldesinfektorer.
- Lyfta vårdhygieniska problem/frågor och informera chef.

Referenser

Vårdhandboken

Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om risker i arbetsmiljön, Avdelning VI: smitta (AFS 2023:10)

Socialstyrelsen. Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, (SOSFS 2011:9)

Socialstyrelsen. Hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30 5)

Socialstyrelsen. Patientsäkerhetslagen (2010:659)

Socialstyrelsen. Föreskrifter om basal hygien inom hälso- och sjukvården mm, (SOSFS 2015:10)